

Sygn. akt III A Ua 1528/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Staśkiewicz
Sędziowie:	SSA Barbara Pauter (spr.) SSO del. Ireneusz Lejczak
Protokolant:	Adrianna Szymanowska

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek apelacji J. M.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 12 września 2011 r. sygn. akt V U 665/11

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy do ponownego rozpoznania i pozostawia temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12.IX.2011 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy oddalił odwołanie wnioskodawcy J. M. od decyzji ZUS z dnia 29.IV.2011 r. na podstawie, której odmówiono mu emerytury w oparciu o przepisy ustawy o FUS.

Sąd ustalił, że ur. (...), wnioskodawca od 2.II.1995 r. pobierał rentę rolniczą, a od 1.I.2010 r. emeryturę rolniczą. Przy jej przyznawaniu i ustalaniu wysokości uwzględniono okresy:

1) od 1.VII.1997 r. do 31.XII.1982 r. – prowadzenia gospodarstwa rolnego, za który opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne rolników,

2) od 30.VI.1963 r. do 1.VIII.1965 r. – w (...)w Z.,
od 13.IX.1965 r. do 16.II.1970 r. – (...) w Ł.,
od 17.II.1970 r. do 30.IX.1970 r. – w (...) w S.,
od 1.X.1970 r. do 31.III.1974 r. – w (...) w Ł.,
od 1.IV.1974 r. do 31.III.1975 r. – w (...) w Z.,
od 6.V.1975 r. do 31.X.1975 r. – w (...) w Z.,
od 10.XI.1975 r. do 31.VII.1979 r. – w (...) w S.,
od 1.VIII.1979 r. do 31.V.1982 r. – w (...) w Ł.,
od 1.VI.1982 r. do 31.X.1983 r. – w (...) (...) w S.

- jako okresy zatrudnienia.

W oparciu o dokonane ustalenia Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawcy nie jest zasadne. Powołał się na przepisy art. 28, art. 6, art. 7 i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 17.XII.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zmian.) i przytoczył ich treść.

Sąd powołał się na okresy ubezpieczenia rolniczego, przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej wnioskodawcy, które zostały uwzględnione i które ustalił, tj. okres prowadzenia gospodarstwa rolnego, za który opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne rolników oraz okresy zatrudnienia we wskazanych zakładach pracy.

Sąd wyraził też pogląd, że okresy, których uznania domaga się wnioskodawca od 10.XI.1975 r. do 31.VII.1979 r., a w szczególności okresy od 1.VII.1977 r. do 31.III.1995 r. i od 1.IV.1975 r. do 5.V.1975 r. oraz od 1.XI.1975 r. do 9.XII.1975 r. nie mogą zostać uznane. Pozostały okres, po odliczeniu tych zaliczonych już okresów, nie da wnioskodawcy łącznie 3 lat 7 miesięcy i 25 dni do wykazania 20-letniego stażu. Zdaniem Sądu Okręgowego, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o FUS, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości nie można uwzględnić okresów, które zostały zaliczone przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej.

Apelacją powyższy wyrok zaskarżył wnioskodawca zarzucając naruszenie prawa materialnego, błędy w ustaleniach stanu faktycznego. Wniósł o zmianę wyroku i przyznanie prawa do emerytury pracowniczej, względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wnioskodawca domagał się przeprowadzenia dowodów z dokumentów, tj.: opinii biegłego sporządzonej na potrzeby Sądu Okręgowego w sprawie sygn. akt V U 127/10 oraz świadectwa pracy świadka M. I., zeznań świadków M. H. i M. I. na okoliczność zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...).

Zdaniem wnioskodawcy, Sąd dokonał błędnego ustalenia stanu faktycznego w zakresie okresów zatrudnienia wnioskodawcy oraz błędnej interpretacji art. 10 ustawy o FUS.

Wnioskodawca legitymuje się stażem pracowniczym, który daje mu prawo do nabycia emerytury z FUS. Łącznie z okresem pracy w Przedsiębiorstwie (...) od 10.XI.1975 r. do 31.VII.1979 r. wnioskodawca przepracował 20 lat 1 miesiąc i 25 dni.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja jest zasadna.

Wnioskodawca dochodzi emerytury pracowniczej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17.XII.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227). Z uwagi na to, że wnioskodawca nie ma 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, jego uprawnienia do dochodzonego świadczenia należy oceniać w oparciu o art. 28 w/w ustawy, bowiem przy wymaganym wieku dla mężczyzn – 65 lat, wnioskodawca utrzymuje, że ma co najmniej 20 lat takich okresów (art. 28 pkt 2 ustawy).

Oprócz już uwzględnionych okresów zatrudnienia przez organ rentowy – 16 lat 4 miesiące i 5 dni – wnioskodawca domaga się, aby uwzględnić mu okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) w S. z siedzibą w Ł., a następnie w S. od 10.XI.1975 r. do 31.VII.1979 r. udowodniany z braku dokumentów – zeznaniami zawnioskowanych świadków, którzy sami posiadają dokumenty (świadczenia pracy), że w w/w okresie pracowali w (...) tam gdzie wnioskodawca i znają go z okresu tego zatrudnienia.

Sąd I instancji nie ustalił, które okresy składkowe i nieskładkowe zostały wnioskodawcy uwzględnione przez organ rentowy przy ubieganiu się o emeryturę pracowniczą, a które łącznie wynoszą 16 lat 4 miesiące i 5 dni.

Wnioskodawca pobiera emeryturę rolniczą od 1.I.2010 r., wypłacaną przez KRUS Placówka Terenowa w Ł.. Przy ubieganiu się o tę emeryturę uwzględniono wnioskodawcy:

1. lata pracy w gospodarstwie przed 1977.VII.01 – 44 dni, tj. 0.12 lat

1975-IV-01 do 1975-V-05

1975-XI-01 do 1975-XII-09

2. lata opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników

1977.VII.01 - 1982.XII.31 – 1.980 dni, tj. 5.50 lat

3. lata opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników

1983.I.01 - 1990.XII.31

4. lata podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników po 1990.XII.31 – 1.530 dni, tj. 4.25 lat

1991-I-01 do 1995-III-31

5. lata innego ubezpieczenia społecznego (ubezpieczenie ZUS) – 7.236 dni, tj. 20.10 lat

1.	1963-06-30	do	1965-08-01
2.	1965-09-13	do	1970-02-16
3.	1970-02-17	do	1970-09-30
4.	1970-10-01	do	1974-03-31
5.	1974-04-01	do	1975-03-31

6.	1975-05-06	do	1975-10-31
7.	1975-11-10	do	1979-07-31
8.	1979-08-01	do	1982-05-31
9.	1982-06-01	do	1983-10-31

Powyższe wynika z informacji zawartej w piśmie KRUS z dnia 6.II.2012 r., którą uzyskano na żądanie Sądu Apelacyjnego. Również na żądanie Sądu Apelacyjnego ZUS wskazał jakie okresy składkowe uwzględnił wnioskodawcy przy ubieganiu się o emeryturę pracowniczą, a czego Sąd I instancji nie ustalił, a to:

1. od 30.VI.1963 r. do 1.VIII.1965 r. - (...) w B.,
2. od 13.IX.1965 r. do 16.II.1970 r. - Przedsiębiorstwo (...) w Ł.,
3. od 16.II.1970 r. do 30.IX.1970 r. - (...) Spółdzielnia (...) w S.,
4. od 1.X.1970 r. do 31.03.1974 r. - (...) Związek Kółek Rolniczych - wpis w legitymacji ubezpieczeniowej,
5. od 1.IV.1974 r. do 31.III.1975 r. - (...) w Z.,
6. od 6.V.1975 r. do 31.X.1975 r. - Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w Z.,
7. od 1.VIII.1979 r. do 31.V.1982 r. - Przedsiębiorstwo (...) w Ł.,
8. od 1.VI.1982 r. do 31.X.1982 r. - Spółdzielnia Pracy (...) w S.,
9. od 1.X.1982 r. do 31.XII.1982 r. - 68 liczba dni w roku w (...)Spółdzielni Produkcyjnej,
10. od 1.I.1983 r. do 19.X.1983 r. - 209 liczba dni w roku w (...)Spółdzielni Produkcyjnej.

Łącznie udowodniony okres składkowy wynosi -16 lat 4 miesiące i 5 dni.

Z powyższych dowodów wynika, że ZUS nie uwzględnił wnioskodawcy okresu pracy w (...), nie uznając zawnioskowanych dowodów na wykazanie tego okresu (zeznań świadków: M. H. i M. I.).

KRUS natomiast okres ten wnioskodawcy uwzględnił jako lata innego ubezpieczenia społecznego uznając za wiarygodne i wystarczające dowody, które przedstawił wnioskodawca na wykazanie tego okresu.

Nie jest zrozumiałe, bo Sąd o tym w uzasadnieniu nie napisał, dlaczego nie mogą być wnioskodawcy uznane okresy: od 1.VII.1977 r. do 31.III.1995 r. (Sąd I instancji nie wskazuje co to za okresy pracy i gdzie wykonywanej) oraz od 1.XI.1975 r. do 9.XII. 1975 r., a także od 10.XI.1975 r. do 31.VII.1979 r. Okres tzw. innego ubezpieczenia został wnioskodawcy uwzględniony przez KRUS od 10.XI.1975 r. do 31.VII.1979 r., mieści się zatem w nim okres do 9.XII.1975 r. oraz od 1.VII.1977 r.

Trafnie zauważa wnioskodawca, że Sąd błędnie interpretuje treść przepisu art. 10 w/w ustawy o FUS. Przepis ten wyraźnie stanowi, że przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je z zastrzeżeniem art. 56, jako okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 1.I.1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 57, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnych do uzupełnienia tego okresu.

Wnioskodawca nie domaga się, aby jakikolwiek okres składkowy wymieniony w art. 10 ustawy o FUS był uwzględniony przy ubieganiu się przez niego o emeryturę pracowniczą.

Przepis ten ma zastosowanie w sytuacji, gdy ubezpieczony nie legitymuje się stażem okresów składkowych i nieskładkowych - wymaganym do otrzymania emerytury pracowniczej. W takim przypadku może on skorzystać z możliwości jaką przewiduje ten artykuł i doliczyć do brakującego okresu:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidzianą w odrębnych przepisach składkę oraz
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia, a także
- 3) przypadające przed dniem 1.I.1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia.

Taka sytuacja w przypadku wnioskodawcy nie zachodzi. ZUS prawidłowo zatem przy ubieganiu się przez wnioskodawcę o emeryturę pracowniczą generalnie uwzględnił mu okresy składkowe i nieskładkowe, które jako „lata innego ubezpieczenia społecznego” (ubezpieczenie ZUS) zostały uwzględnione przez KRUS przy ubieganiu się wnioskodawcy o emeryturę rolniczą (co wykazano wyżej).

Okresu zatrudnienia od 10.XI.1975 r. do 31.VII.1979 r. w Przedsiębiorstwie (...) nie uznał na podstawie zeznań świadków, gdyż ani wnioskodawca, ani świadkowie nie przedłożyli – jak w odpowiedzi na odwołanie podnosi organ rentowy – żadnych dokumentów potwierdzających ich zatrudnienie w w/w zakładzie we wskazanym okresie. Sąd I instancji nie badał mimo zawnioskowanych dowodów – czy wnioskodawca pracował w spornym okresie w (...).

Przy ponownym zatem rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe. Dopuszcza dowód z zeznań zawnioskowanych świadków oraz wnioskodawcy na okoliczność jego pracy w (...) w spornym okresie. Zażąda świadectw pracy świadków, potwierdzających ich pracę tam. Dopuszcza też inne jeszcze dowody, jak akta osobowe z w/w zakładu pracy świadków i wnioskodawcy. Ustali, czy istnieją jakiegokolwiek dokumenty oprócz wnioskowanych zeznań świadków, potwierdzające fakt pracy wnioskodawcy w (...) w spornym okresie.

Sprawdzi akta KRUS-u na podstawie jakich dowodów uwzględniono wnioskodawcy w/w okres zatrudnienia jako lata innego ubezpieczenia społecznego.

Całość zgromadzonego materiału oceni mając na uwadze treść art. 233 kpc i w ostateczności rozstrzygnie o uprawnieniach wnioskodawcy do żądanej emerytury pracowniczej, w oparciu o art. 28 w/w ustawy.

Mając to na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji, na mocy art. 386 § 4 kpc.